

Participatieraad Haarlem

t.a.v. Ingrid van Tienhoven, secretaris
Postbus 511
2003 PB Haarlem

Via e-mail: participatieraad@haarlem.nl

De Bilt, 15 februari 2023

Betreft: Continuïteit zorg mensen met autisme - aanbesteding WMO zorg Haarlem

Geachte leden van de participatieraad,

Naar aanleiding van de aanbesteding van de WMO Zorg in Haarlem, willen wij als Nederlandse Vereniging voor Autisme (NVA) aan u onze grote zorgen kenbaar maken met betrekking tot de continuïteit van passende zorg voor mensen met autisme.

Onze zorgen betreffen:

- a. wisseling van begeleiders;
- b. wegvloeien van professionals;
- c. beschikbaarheid van professionals in het herschikte zorglandschap.

A. Wisseling van begeleiders

De nieuwe opzet heeft als doel om zo veel mogelijk cliënten onder te brengen in de generieke zorg en wij maken ons daar grote zorgen over. Wat bepaalt dat een cliënt in aanmerking komt voor specialistische ondersteuning, het lijkt er nu op dat de hoogte van de indicatie doorslaggevend is? Autisme kan op veel verschillende manieren tot uiting komen, daarom spreekt het psychiatrisch handboek DSM-5 van Autisme Spectrum Stoornis. De DSM-criteria voor autisme zijn onder meer: problemen op het gebied van sociale communicatie en sociale interactie; beperkte, repetitieve gedragspatronen, interesses of activiteiten en over- of ondergevoeligheid voor zintuiglijke prikkels. De diagnose wordt gesteld door een psychiater of een gz-psycholoog aan de hand van een aantal gedragskenmerken. Gemiddeld duurt het op dit moment nog altijd drie jaar voordat iemand met een hulpvraag in verband met autisme de diagnose krijgt – bij volwassenen duurt dit zelfs gemiddeld acht jaar. In deze periode kampen mensen met autisme vaak met psychiatrische klachten en depressies. Mensen met autisme hebben vaak nog één of meerdere andere diagnoses. Dit wordt door hulpverleners vaak ‘comorbiditeit’ of ‘bijkomende diagnose’ genoemd.

70% van de mensen met autisme kampt op enig moment in zijn leven met klachten als een stemmingsstoornis/depressie, een angst- en/of dwangstoornis, posttraumatische stress-stoornis (pts), burn-out of een persoonlijkheidsstoornis. De combinatie van autisme en psychiatrische of lichamelijke klachten vraagt vaak om specifieke behandeling en begeleiding. Kennis van autisme bij de hulpverlener verdient daarom de voorkeur. Ook voor mensen met autisme die op dit moment een indicatie hebben met een laag of beperkt aantal uren begeleiding, geldt vaak een langdurige achtergrond van behandeling voor uiteenlopende psychische kwetsbaarheden. Juist voor deze groep is er nu door de aanbesteding van de WMO Zorg in Haarlem sprake van wisseling in de begeleiding. Leden van de NVA die in deze categorie vallen, hebben aangegeven te vrezen voor een terugval, omdat ondersteuning door professionals zonder specialistische kennis van autisme een negatief gevolg kan

hebben voor de effectiviteit van de begeleiding. Graag zien wij dat de Participatieraad zich inzet om te onderzoeken of onze zorg reëel is en zo ja om hiervoor aandacht voor te vragen.

B. Wegvloeien van professionals

De organisaties die voor de aanbesteding de WMO zorg voor mensen met autisme leverde, hebben aangegeven dat zij hun teams langzaam zien leegstromen. Ook worden medewerkers naar andere posities binnen het bedrijf verplaatst. De NVA maakt zich zorgen om het verdwijnen van opgebouwde expertise bij de professionals.

C. Beschikbaarheid van professionals in het herschikte zorglandschap

De NVA regio Noord Holland krijgt signalen van leden dat zij zich zorgen maken of er voldoende professionals in het herschikte zorglandschap beschikbaar zijn. Reden van deze zorg is dat zij in het Haarlems Dagblad van woensdag 2 november een artikel lazen waarin is opgenomen dat er vacatures zijn voor 50 welzijnswerkers. Wij maken ons hier dan ook grote zorgen over. Wij vragen ons af of het in deze arbeidsmarkt haalbaar is om op korte termijn deze medewerkers te vinden, op te leiden en te laten functioneren in een team? Is er een alternatief plan voor het leveren van de zorg als deze professionals niet gevonden worden?

Het bijzondere aan de zorg aan mensen met autisme is, is dat het maatwerk betreft. Hierbij is keuzevrijheid belangrijk om de cliënt op de juiste plek te laten landen. Wisseling van begeleiding kan er voor zorgen dat cliënten buiten beeld raken. De continuïteit van de zorg voor deze mensen met autisme komt dan in gevaar, met alle risico's van dien. Hierbij willen wij de participatieraad vragen om zich in te zetten dat de cliënten die reeds in zorg zijn, gebruik kunnen maken van hun keuzevrijheid. Onderaannemerschap door diverse organisaties kan hiervoor een oplossing zijn.

Mocht u behoefte hebben aan persoonlijke verhalen, dan kunnen wij u voorstellen aan 1 of meerdere cliënten met autisme die duidelijk kunnen aangeven waarom hun zorg nodig is en wat de meerwaarde is van de huidige begeleiding die zij ontvangen.

In afwachting van uw reactie,

Met vriendelijke groet,

Caroline Verkerk
directeur NVA

Pascal van IJendoorn
regiobestuur NVA Noord Holland